

C. 1152.

Joulu-Album

1927.

JOUU-ALBUM

1927

HIND—

MRK.30.

WASE

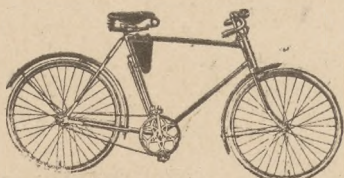
1927

Naumann, Pfaff, Vesta ja Gritzner õmblusmasinad

on tunnistatud kõige paremateks maailmas, millede müügihind ilma agentideta odav ja ustav, sest agentide süsteem ajab hinna kõrgeks ja on häbistav firmale. — Headus,

hind — kuiviisimaks, hinnata ilutikandus ja kirjalik vastutus rahuldab ostjaid täiesti.

Kõige suurem Saksaja Inglise jalgrataste ladu Eestis.

Maailma kuulsad **kudumismasinad**

Walter & Ko. — Mühlhausen ja Irmscher & Witte — Dresden.

En gros — en detail.

Õige odavad hinnad.

Kõige suurem agentidevaba õmblusmasinate ja jalgrataste kauplus Eestis

Kr. Saar & Ko.

Tallinnas, Tartus,
Rakveres, Jõhvis

Rätsepaäri Max Johannson

Tallinn, Lühikejalg nr. 6.
Kõnetraat 30-89.

Enneolemata suures väljavalikus olen saanud moodsaid Inglis palitu ja kasuka riideid. Niisamuti fraki, smokingi ja ülikonnariided.

Austusega

M. Johannson.

Rätsepatarvete kauplus

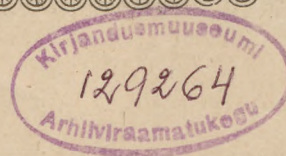
Suur Karja tänav nr. 10

Soovitab

suures valikus igasuguseid riiete juurde minevaid tarbeid: kirjuid ja ühevärvilisi voodri-riideid, latsi siidi, kõiksugu nõõpe, sukke, sokke, kindaid ja teisi pudukaup.

Austusega

A. Orloff

Jõulu-Album

1927.

Jõulud.

Lähenemas jõulupühad.

Juba ligi 2000 aastat pühitseb kogu kristlik maailm jõulupühi Jeesus Kristuse sünnipäeva mälestusena. Selle nime all on jõulupühade pühitsemine nii tähtsaks saanud, et alates kõige viletsamate

Jõulupühi pühitsetakse ristiusu põhjendaja, Kristuse mälestuse austamiseks, kellest räägitakse, et tema olla esimene ja ainukene filosoof ja õpetlane, kes tegutses rahvaste rahu ja vendluse nimel, kes ütles:

Vaikne Jõuluöö.

saunaurtsikutega ja lõpetades keiserlikkude lossidega, ei leia me pea ainustki perekonda, kus ei pühitseta jõuluõhtut, kus ei tunta jõulurõõmu...

Jõulupühade pühitsemine on ühenduses inimeste usulise ilmavaatega.

armasta oma ligemist kui iseennast, ära tee teisele seda, mis sulle enesele hea pole j. n. e.

Ligi 2000 aastat on püütud inimesi veenda, et Kristus olla ainukene kõlbuse, kombluse, õiguse ja õigluse apostel,

kelle mälestus küllalt kallis selleks, et ta sünnipäeva, jõuluõhtut, pühitseda ja kaliks pidada.

Et jõululapse õpetuses teadlikud olla, ei ole liigne meele tuletada seda tõde, et Kristuse sündimise ajal polnud suured ideed ja kõrged aated, rahu, vendlus ja ligemise armastus, enam tundmata ega võõrad. Juba mitutuhat aastat enne Kristust õpetas kuulus Hiina mõtteteadlane Lao-Ze samadel põhimõtetel. Tema raamatus „Taote-King“ (suurte tarkuste raamat) seisavad laused: ära tee teisele seda, mis sa ei taha et teine sinule teeks. Armasta oma ligemist kui iseennast jne. jne.

Samasisulisi mõtteid leiame ka Buddha, Konfutsiuse, Prama, Zaratustra j.t. õpetustest.

Samuti leiama neid mõtteid vähe teisiti sõnastatult Kreeka õpetlaste ja filosoofide, Aristotelese, Tholese, Sextuse, Helleli ja teiste tödest.

Babiloonia varemete kaevamisel leiti kuningas Amoraabi hauale pandud kivi, millele graveeritud samasisulised laused.

Tehes toodud näidetest loogilisi järeldusi võime nentida, et mitte Jumal pole oma sõrmega eelnimetatuid suuri õpetusi piibli raamatusse kirjutanud, vaid juba summerlased, akaadlased on aastatuhandeid enne Kristust need mõtted fikseerinud ja raud peitlitega vastava mõistetega laused Amoraabi kivile rajunud.

Mitte Kristus üksi pole nende mõtete ja ideede looja vaid need on kogu inimkonna produkt, neid on loonud mitmed suured õpetlased, inimkonna parimad pojad, kõikide aegade parimad pead.

Neid mõisteid analüseerides rändame vähe tagasi inimsoo mineviku radadele ja küsime: kas on ka enne Kristuse sündi-

mist jõulupühi pühitsetud ja millise tähendusega?

Rahvaluule, müüdid ja legendid tõendavad, et juba enne Kristust on kõik looduse rahvad päikesepüha pühitsenud pea üheaegselt jõulu pühadega. Nagu teada, läheb peale detsembri pööripäeva maakera põhja poolkeral päev pikemaks, mis tingitud ekliptika tasapinna ja maakera telje asendist. Seda nähtust ei osanud looduse rahvad seletada, kuid nad said aru, et päev oli pikemaks läinud, valgus oli pimeduse võitnud ja pühitsesid sel puhul n.n. päikese püha.

Kui aastal 312. Milano ediktigo ristiusk sallivaks tunnustati ja ka varsti riigi usuks muudeti, tekkis tarve pühitseda usu põhjendaja, Kristuse, mälestuseks tähtpäivi.

Kuid inimesed olid alalhoidlikud, ei tunnustanud uusi pühi ja jäid truuks päikese pühale.

Valitsus määras Kristuse mälestamise tähtpäevad nende päevade peale, mil rahvas päikese püha pühitses. Aja jooksul ununes ja muutus päikese püha tähendus ja jõulud jäid vaid Kristuse sünnipäeva mälestuseks.

Ka eestlaste esivanemad pühitsesid päikese püha, paludes oma jumalat, Taarat, ja tundes rõõmu selle üle, et valgus oli pimeduse võitnud.

Seega pole jõulupühadel mitte ükski usuline vaid ka ajalooline ja rahvusline tähtsus.

Mälestame ka meie jõuluõhtul oma esivanemaid ja nende usku ja kombeid, tunneme rõõmu selle üle, et vaimuvalgus on pimedust võitmas ning püüame selle poole, et valgus pimeduse lõpulikult võidaks, et headus kurjuse hävitaks J. Kallmann.

Meesterahva rätsepaäri

M. ANDREESSEN

Tallinn, Rataskaevu tän. nr. 14, kõnetr. 17-54.

Juhin lugupeetud tellijate tähelepanu kõige paremate Inglis firmade nagu: Uhring & Ko., Alexander & Bernhard, A. Gagniere, Wain Shield & Son j.n.e. kellede riietest ladus alaline suur väljavalik on ja mis oma headuses midagi soovida ei jäta.

Meie valmiv intelligents.

Tartu tudengkond.

Värvid ja rapiirid. Katusekambri romantikud. Naissugu, kellel pole lootust abiellu.

Kuigi, paraku üliõpilaselu klassilised ajad on möödas, demokratism, praktiline ja elav elu on vastu astund seisuslikult kõrgemaks kihitatud — aristokraatsele akadeemilisele seltskonnale, ülikool on tulnud rahva keskele, iga surelik võib pärida akadeemilise kodaniku tiitli — ometi klassilised illusioonid on jäänud, romantiline koloriit hõljub väga salapäraselt veelgi tudengkonna elu ümber. Ja pole imeks panna — selles elus valmib meie intelli-

tusintriigid, meeleolurikkad olemised, väljasõidud, — värvid, rapiirid — vahuvein. — Aga sealsamas selgib meile selle elu pime pool: katusekambrid, viletsad hurtsikud, näljased silmad, kõhnad kujud, kes päeva-valgust kartes hiilivad loenguile või praktilistele töödele varase hämariku ja õhtuse videvikuga. Ühelt poolt pillamine, elava-elu-meelsus, aja hävitamine, teiselt poolt õppimine, eneseinkvisitsioon ning aja närviline kokkuhoid.

Nii areneb see elu kahes vastuolulises suunas kuni dramaatiliseni lõpuvaatuseni

Ratsarügemendi ohvitseride kogu 10. aastapäeva puhul.

gents, meie tuleviku juhid, meie — saatuse. Siin peab valgustama Aladini imelamp ja kosutama Nergali nõiavaim! Muidugi — selle illussiooni taha, kõlava „akademismi“ sisusse tahaks vaadata igauks.

Filmid, romaanid — ah, terve vaimline ja tehniline ilm, ka muidugi iseenese tähelepanekud oma silmade eest avastavad meile suurepärase tudengkonna maailma — hiilguste ja pimedustega, hiigla rõõmude ning murdvate kurbustega. — — — Suureviisilised üliõpilasmürglid, kõrtsielamused, kakelused, kahevõitlused, armas-

— kaunis tulevik või kokkuvarisemine. Ja siin saatuse kapriis viib mõne kõrtsimürgeldaja, kes viimaks kaheteistkümnenda aastasest ajakulutuse järele ülikooli kehva attestatsiooniga selja taha jätnud — seltskondlikule aupaigale, aga suure töömehe, katusekambri romantiku, unustab varju. Kuid tihti vastuoksagi — katusekambri romantik astub avaliku elu juhiks, värvi-meelse elumehegi paenutades oma tahte alla. Nii.

Üldiselt aga — üliõpilaselus on küllalt murelikku. Koguni selle välise paraadsuse

ja näilise raha — ning ajakülluse tõelises sisus on omasugust tragismi, olemise võitluse muret ja kirglikkude päevade ahasuslikku pohmelust. Ainult mõelda: elujanusem noorus — 20—25 aastates! Siis — eksamite mure, raha kriis (kõige sümpatoomilisim tudengkonnas!) j. n. e. Terves ilmas see tudengkond on — näiliselt eluja rahaküllas, alalisti rõõmsameelne ja tujus, kuid iseenesele — elutäitmatu, rahahädas ning ahastuses. — — —

*

Nagu meie riiklikus ja ka seltskondlikus elus ollakse suurte eeskujude paelustes — riietuses domineerib Pariis, äriliselt püüdatakse olla ameerikalik, kultuuris valitseb Saksa orientatsioon, nii meie tudengkonna eluski jälgendatakse rüütlimeelt, ollakse franco ja slaavo akadeemistlik, põetakse värvihaigust ja juuakse end hulluks. Ning sama võitleb üliõpilaskonna enamik — kehvikud — kibedat olemasolu võitlust. See on üldine profiil, omane kõikidele raassidele, ilmavaadetele ja traditsioonidele.

Aga kas on Tartu meie Heidelberg või meie Ateen — Emajõe Ateen, ehk nimetagu siis veel — Praaha Oxford, Turu jne. jne. —? Ei, Tartu on Tartu. Esiteks Tartu ei pea võrdlust nende linnadega ja teiseks: tal on küllaldasti omalaadset, erisugust, mis lubavad tal jääda iseenesele Tartuks. Ja kuigi meie tudengkond küllalt on lustilik, mürgeldav ja õppimisromantiline, Heidelbergi ning Ateenata ometigi ei küüni. Tartu ei ela Heidelbergi üliõpilaselu romantikat võrdluskohastes kalooriates ning Ateenakadeemistliku kultuuri klassilised pärandused meil puuduvad, et olge heaks!

Meie üliõpilased just on teinudki Tartust selle, mis ta on praegu — kehva, akademismiga koketeeriva, iseteadva, profes-

sorlikult hajameelse, kultuurilt liikumatu, tardunu ja kõrtside ning kohvikute rikka. Peamiselt kohvikud! Järjekult Tartu tudengkondki on rahahaige, akademismiga praaliv, iseteadev ja kohvikukülaline. Kõrtsi ei saa, sest kõrts nõuab raha. Aga kohvikus võib istuda hommikust õhtuni tühja laua ees, et kuum kohe! Ja või siis üliõpilane ollakse tarkuse hankimise pärast! Ei — üliõpilane üliõpilaselu pärast, üldse elu pärast. Täiesti õige sel vanal mõttetargal — üliõpilaselu esimesed aastad on kiusatuslikud, hävitavad ja meeleheitlikud. Aga ma arvan, kui siis kuum pea külmaks jookstakse (aga katsu jooksta — veel kuumemaks läheb!), siis valmib mees ka.

Ja tõesti on siin raske kohtunik olla: millist eluviisi eelistada, kumbat laita — kas hoolikat andumist ülikooli tööle, täielist lahtiütlemist elust või elamist elavale elule „kuni kestab noorus“ ja siis elu keskpäeva lävel ülikooli lõpetamist? Positiivne töö kutsub õppima, elu elama. Missugust valitsejat kuulame enam — mõistust või instinkti? Muidugi — kõige ideaalsem oleks lepitada mõlemi, aga kel meie päeval on sellast iseloomu — ja üht neist tagasisuruda teise arvel tuleb. Eluprintsiip kõneleb: ainult kogemustele ja aastatele võib rajaneda positiivne töö, viljakas ning teadlik tegevus. Alla 30. aasta ei ole inimene veel ei filosoof, ei psühholoog. Aga, paraku, iga avalik tegevus, kinniselu seda enam, nõuab neid kaht. „Raamatu inspiratsioon“, paberi koolitus ei valmista elule, elu ise loob elule. Niisugune on üks vaatepunkt. Selle vastane eelistab mõistustlikku tööd, nooruse idealistlikumate, vastuvõtlikumate aastate kasutamist õpetööle. Hiljem olevat aega elada küllalt. Olge head — kuidas valida? Ma arvan: ei saa ennast suretada, ei tohi võõrduda elust

Meesterahva rätsepaäri A. SOONBERG

Tallinn, Vene tän. 1—14. Kõnetr. 16-59.

Teatan oma austatud tellijatele, et olen Inglismaalt kätte saanud kõik tarvisminevad riided käesolevaks ja tulevaks hooajaks.

Kõige austusega

A. Soonberg.

pimedasse ärklituppa, mis teeb pessimistiks ja tumestab tulevase tegevuse välja-vaateid, kuid ei tohi ka anduda elule — naistele, viinadele ja lauludele niivõrt, et iseloom murdub, et selle lõpp oleks meeleheitlik kokkuvarisemine. Ja ilma, et hakata moraaliköstriks või ka elumeelsuse apostliks, laseme tudengkeid oma elu seada endi põhikalduvuste kohaselt. Kes teenib instinkte — langegu elusse, mõistust — oma korda raamatusse. Ning nii, paraku, see kujunend ongi. Ja kui maailmas rohkem mürgeldatakse, juuakse ning

ta ülimäärast elumeelsust, „nooruse tapmist“ nagu armastatakse öelda. Või mis on üks õppimine tugevale karakterile — neli viis aastat pingutust ja teaduslik kraad käeski. Aga kunst on kõrtsipummelungist või päev-öösest kohvikus põdemisest tasku panna diplom. Ja ometi pannakse. On meil küllalt inimesi, mehi muidugi — naised sellega juba hakkama ei saa, kes normaalse ajaga, nagu õllepuudelilt alt leiavad ülikooli lõputunnistuse.

Aga muidugi — kui meil Alma Materi kirjad kõnelevad 5000 üliõpilasest, siis,

Paju lahing, kunstnik Maksolly maal.

lõbustatakse — küllap see on siis praegune kultuurijärgu profiil ning valitsev ajavaim. Kes jaksab seda sinast maailma parandada? Aga ma tunnistan Martin Lutteruse arvamist:

Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
Der bleib ein Narr sein Leben lang! —

Meie maa sool, valmiv intelligents ja tulevik elab Martin Lutterile kui ka õppimisele. Ei saa etteheita meie suurearvulisele üliõpilaskonnale (suhteliselt peaaegu kõige suurem terve maailma kohta)

vaadake, 1000 neist on aasta jooksul tööinimesi — lõpetajaid neist aga 200 — olge hea! Too ülejääk käib oma tarvilikud korrad ikkagi ülikooli majas ära. Avamisaktusel on neid peaaegu kõige rohkem, siiski ei, — omavahelistel olengutel kindlasti enam, siis — õppemaksu tasumas (muidu leiavad nime „börsi“ mustalt tahvilt ja häbi on seal seista!) ning kes kusagilt kolgast sõidab eksamile — siis ka eksamile „sisse“ ja „välja“ kirjutamas — Tartus elutsev „elumass“ astub peamajja sisse

rohkem, noh — füsioloogilistel põhjustel, väljaspool elutsevad ei pääse sellekski.

Või milleks end kulutada pinkide õõr- misega, auditooriumis: nii kui nii ootad uniselt millal ometi see tüütav loeng lõpeb! Ja professorid on ju ikka nii igavad! Taevane ometi, halastatagu värvihaigete noorte naiste peale, nende puuder pudeneb „joovastatud“ ninalt ahastuses maha ning kaks akadeemilist on juba koh- tamisest kohvikul üle jooksnud. Katsu aga professori suurte prillide ja pika nina eest enne loengu lõppu põgeneda!!

Ime noobel on ometi uhkeldada värvi- dega ja mida kulunumad nad, seda tõst- vam ning ülendavam. Aga kui „dekel“ veel on nagu sarja põhi, vaat siis — bursch oled täitsa. Häda „rebasele“ kui ta siis kohmakalt oma „isale“ paberossi süütab või küllalt peenelt ei ütle, et „khuule, funtsch, vhiska molu ethe, mah böletan ssu pläru!“ — kohe joo ja joo sisse, nii mitu korda, mitu auku värvimehel pääs.

*

Kell 11 on „börse“, siis ajab enese kokku Tartus viibiv „õppimishimulisem“ tudeng-rahvas. Ukse esise on ummistand, värvid, naised jäävad vägisi vana raske ukse vahele. „Börsile“ lööb iga hing omale puhtama krae (vaat' et mitte Aleksandri juudilt fraki) pressitud püksid ja uhke näo; naised — laenavad kauplustest vär- vid ning maalivad nina valgeks. Organi- seeritud „organiseerimatud“ jalutavad vilmar adamsliku iseteadvusega koridori varjulistel äärtel, seltsidele on see „bör- se“ ükskõik — noteeritakse täna millist

kurssi — tühja kah, aga värvid gruppee- ruvad, sõeluvad, tungivad üksteisest läbi ja — gruppeeruvad. „Sakala“ ajab enese vana tugeva löögiga kella alla — siin on nad tähelepandud, sama huvi ja tähtsusega kui ülikooli aeg, mida loetakse numbri laualt. „Ugala“ näitab, et ta on väga usumeelne, uu- rib alaliste usuteaduskonna tahvilt tea- duskonna kuulutusi — „Viroonia“, ah, vabandust, selle oleksin pidanud mainima esimeselt — „Viroonia“ eristub — ta is- tub taga, koridori aknal, ta näitab soliid joont ja kahetseb seal endamisi oma ilu- sat maja, mis hõmm! „Revelia“! Tal- linna mehed enamasti — otsivad eluaja korterit, nad katavad oma pikkade kogu- dega kõik korterikuulutused. „Rotalia“ armastab suurusi, armastab eestkätt ju- riidilisi suurusi — seepärast „börsetab“ õigusteaduskonna tahvli ees.

Värvilised naised jalutavad neist val- latult mööda. „Filiad“ on tagasihoidliku- mad aga „Amicitia“ kurameerib vägisi külge, kuid mitte värvihaigetele — nad eelistavad metsikuid. Eht temperamendi kohane valik!

Aga kõik need värvilised naised ahas- tavad peeglis omi „dekli toone“ vahtides — oh miks oleme rahvas, keda tõuterven- duseks põlatakse!

Ajakirjandus lennutas kord ebaviisaka lause — „ei tea kellele see naistesugu kord mehele peaks saama?“

Pallicta Vistrix, stud. phil.

Rätsepaäri ED. SEPP & Ko.

Tallinn, Pikk tän. 15. Kõnetr. 34-21.

Teatame lugupeetud tellijatele, et on kõige paremad talvehooaja
Inglise riided ladus olemas. Tellimiste vastuvõtmine igasuguste
meesterahva tööde peale.

Austusega
Ed. Sepp & Ko.

Mälestusi Stokholmi reisilt.

Läinud suvel 29.juulist — 1. augustini Stokholmis peetud 6. Põhjamaade noorsoo omakultuuri suurpidustustest võttis osa ka ülemaaline Eesti Noorsoo Ühendus Tallinna osakonna kaudu, kes selleks puhuks välja saatis 20 liikmelise rahvariides tegelaspere ja korraldas huvireisi „Põhjamaa Veneetsiasse“, millest osa võttis umbes 35 inimest. Laevaliinist ärarippudes, olid eestlased sunnitud pidustustele hiljaks jääma, kuid hea usu peale: parem hilja, kui ilmaski asuti laupäeval 30. juulil Tallinna sadamas aurik „Kalevipojale“, et külastada Rootsi pealinna. Oma napist

Ilus ilm ja värske mere õhk tõstsid laulutuju ja kiirelt möödusime Eesti rannikust. Tuju ei langetanud ka mõned tormi ja vihma hood ja alles hilisel keskööl uinusid noored. Ärgates pühapäeva hommikul leidsime endid Rootsi skääridest. Tervelt 3—4 tundi sõitu ilusas saarestikus jätab suurepäralise mulje. Ei oleks uskunud, et nii lai saartevöö Rootsi idakallast varjab! Kell 8 lähenesime Stokholmile, liugledes läbi Rootsi lipuehtes sõjalaevastiku.

Sadamas vastuvõtmas salkkond Rootsi ja Taani noorsoolasi, millede seas paljud

Stokholmi skäärid.

ajast pidime veelgi paar tundi ohverdama elava kauba — vähkide laadimisele, mida „Kalevipoeg“ külakostina kaasa viis ja määratud kella 11 asemel sõitsime välja alles kell 1.

Meiega ühes sõitsid ka Ameerika eestlased, kes Rootsi kaudu kodu teel. Alustasin juttu, et teada saada Eestist jäänud muljeid. H-ra Kadak jutustas, et sõit sünnimaale teda täiesti rahuldanud; sarnast head vastuvõttu, nagu osaks saanud, ei ole nad oodanud. Eriti õnnelik aga näis h-ra Tomson, kes „sõjasaagina“ kaasa viis nägusa teisepoole... Vestledes kadusid silmapiirilt kiirelt Tallinna siluettid.

meie noorsoolastele ennem tuntud. Rootsi Noorsoo Liidu sekretäär pidas sadamasilalt eestlastele tervituskõne, millele vastasime Rootsi hümniga.

Peale kiiret tollirevisjoni, sooje käepigistusi ja vastastikku lilled annetamist sõitsime autodel Vasa reaalkooli, kus noorsoolaste peakorter. Eestlastele juhiks on määratud energiline Rootsi noorsoo tegelane h-ra Linden. Meie suureks üllatuseks kihavad linnatänavad kirevates rahvariides noortest ja vanadest (rahvariideid kannavad pidupäevadel siin meeleldi ka vanad).

Siin-seal klõbisevad päevapildi aparaadid. Kõneldakse läbisegi Rootsi, Norra,

Eaulatussõrmuseid

ja teisi kuld- ja hõbeasju ostate kõlge odavamalt

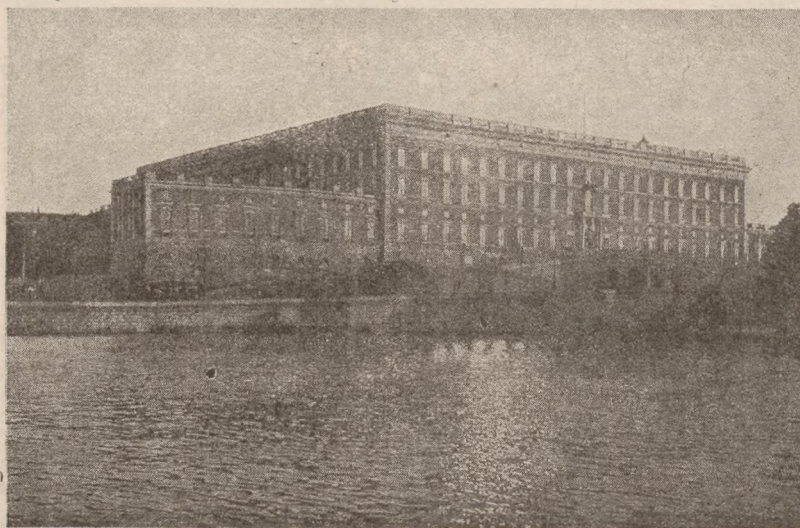
UUK'i ärist

Vanaturukaelas 12, Tallinnas.

Taani, Soome, Eesti ja Saksa keelt; viimast tarvitatakse küll rohkem „rahvusvahelise“ keelena. Üldiselt aga torkas silma, et rootslased võõraid keeli vähe valdavad. Pidustuste ametlik osa: Rootsi noorsoo kongress 29. juulil, suurpidustused Staadionil 2000 tegelase ja kümnete tuhandete pealt vaatajatega olid juba möödas. Ees olid veel rahvapidustused Skansenil, omavahelised koosviibimised, lin-

duaine leib, mille aset täidavad Rootsis kivi- ja valge leib-sai. Selle eest maitseb aga Rootsi kohvi suurepäraliselt. Mis venelasele tee, seda on rootslasele kohvi! Peale einet kogusime Vasa reaalikooli õuele, kust algas tegelaste ringsõit autodel ümber linna. Vahepeal intervjeeris h-ra Meikop ajalehemehi, mille peale meist järligi mitmed ülesvõtted tehti. Umbes 300 autot täitusid noortega ja kiirelt kihutasime läbi Stokholmi peatänavate, linnaservade asuvate parkide ja linna ümbritsevate ilusate maakohtade, mille laudsiledaid asfaltteedid küllalt imestada ei jõudnud.

Kell 1 peatusime Põhja muuseumi ees, kus oli rongikäiguks kogumine. Pooletunnist vaheaega kasutasime Põhja muuseumiga tutvunemiseks. Kiirelt läbistame

Stokholm. Kuninglik loss.

naga tutvunemine, väljasõidud j. n. e. Sel-lepärast oli kõikide püüd, kasutades teiste väsimust, vääriliselt esineda, kuid saatuse kiuste selgus, et meie ainukene kaasas olev muusikamees, viiuldaja, oli laeva tekil tuule ja vihma käes magades haigeks jäänud ja arstlikel läbivaatusel konstateeriti raskekujulist käelihaste põletikku, mis nõuab mängust loobumist kuuks ajaks! Häda suur, kuid viiuldaja lubab ühekäegagi mängida.

Lühikese puhkuse järele sammume Vasa kiriku, kus osa võtsime pidulikust jumalateenistusest. Kirikust läksime Margareta kooli eile, kus rikkalikult Rootsi laualt igauks leidis mida süda soovis. Puudus aga eestlasele väga tarviline toi-

ruumid, kus kogu Põhjamaa rahvaste vanavara esemeid külluses leidub. Eriti rikkalik on Rootsi sõjaajalooline vanavara, seal leidub igasugu sõjariistu kivist kuni suurtükini. Silmame ka Rootsi kuninga Gustav Adolphi hobust, mille seljas teda Lützeni lahingus surmavalt tabas vaenlane, verist särki ja teisi kuninga tolleagseid atriipute, mida pühadustena

Kär'i mööbliäri

Pikk tän. 40

Soovitab kuivast materjalist ilusaid mööbleid, tubade sisseseadeid ja üksikuid asju.

Oma tööstus Heeringa tänav nr. 12.

alal hoitakse. Põhja muuseumi eest algas pikk rongikäik, eesotsas üksikud rahvused lippudega, liikuma rahvaaeda Skansenile, kus peale aiaga tutvunemist peatus rongikäik platsil, kus oli ülesseatud kõnelava, mille ümber koondusid rahvuste ja organisatsioonide lipud.

Peo avas Rootsi noorsoo tegelane h-ra K. Belfrage tervitades kokkutulnuid rahvusesitajaid ja kriipsutas alla rahvuspidude tähtsust, mis olgu vastukaaluks pinnapealsele n. n. „shimmi kultuurile“. Pikema referaadi kandis ette veel Taani esitaja, mille peale esines Rootsi segakoor lauludega ja viiulikoor mõne palaga. Palavus oli kogu aeg otse väljakannatamata. Vaheaegadel kanti ümber jäätükikesi, mis närbuvaid tegelasi karastas.

lastelt. Peale lõuna vaheaega kestsid pidustused Skansenil edasi kuni hilisööni, lõppedes tõrvikute rongikäiguga all-linna tulede meres... Järgmisel päeval 1. augustil oli 2 laevaga väljasõit 50—60 klm. Stokholmist eemal Mälari järve kaldal asuvasse Marienfredi linna ja kuninglikku lossi Gripsholmi.

Sõit üle järve pakkus ilusat pilti, vaade umbes samane, mis Stokholmi sõiteski; ümberringi saared, kaljumäed ilusate okas- ja lehtpuu metsadega, kaldal väikesed suvilad ja kalameeste elamud, peidetud tiheda metsa vahele. Karske hommiku õhk ja peegeltasane järvepind tõstis tuju ja laul, mis juba sadamas laevale asudes aset leidis, võttis järjest hoogu.

Meiega ühes laevas olid ka Taani rah-

ÜENÜTO tantsijate trupp ja ekskursandid Stokholmis öökorteri õuel.

Pidustuste peaosad olid rahvatantsud, mis mitmes kohas, mitmel laval korraga ette kanti. Rahvused esinesid suuremal laval, kus pealtvaatajaid tuhanded (üldse olnud sel päeval Skansenil ennenägemata arvul rahvast).

Eesti nõrgale muusikale tulid appi taanlased, kes meie „ühekäelisele muusikale“ niivõrt abiks olid, et tantsud suurepäraselt korda läksid, eriti suure aplausi osaliseks sai „Tuljak“, mille järele kiiduavaldused ei tahtnud lõppeda. Siiski pidime Skansenil rahvapeol tunnistama, et meil veel rahva omakultuur ja ka rahvatantsud algastmel ja palju õppima peame teistelt Põhjamaa rahvastelt, eriti roots-

vatantsijad ja ekskursandid, kuna teisel laeval asusid norralased, soomlased ja rootslased. Kaks laevatäit rahvariides noori!

Alguses lasub laulu „ainuõigus“ eestlaste peal, kuna eestlaste laulu ilu üle üldiselt imestust avaldatakse. Varsti algavad ka taanlased laulu ja korda mööda kõlavad Eesti, Taani ja Rootsi laulud. Muuseas lauldakse ka püsti seistes nende rahvuste hümn. Vahepeal pakutakse hommikukohvi. Peale 3-tunnist lõbusat sõitu jõuame Marienfredi. Väike linnake, luulelises ümbruses järvekaldal. Asume kaldal asuva kohviku lillerikkasse aeda, kus lahkete pidu peremeeste poolt lõuna laud

kaetud. Peale sööki läheme pool klm. kaugel asuvasse Gripsholmi lossi, missugune õieti kohale tähtsuse annabki. Lossi juure saabudes annab kohalise rahvaülikooli juhataja ülevaate Gripsholmi lossi ajaloo. Loss, mis keskaegne ehitus, on olnud pikemaid aegu Rootsi kuningate suvitus- ja puhkepaigaks. Praegu on kogu loss muudetud muuseumiks, kus omaaegses seiskorras kuningate töö-, elu-, magadis-, vastuvõtte- j. n. e. -toad alal hoitakse. Tähelepandav on seejuures rootslaste austus oma kuningate vastu. Kuningatesse puutuvaid aatripuute näidatakse, kui kõige tähtsamaid ja Rootsis on kõik „kuninglik“ postkastist kuni teatrini.

Jälle mitmekordsed ülesvõtted lossi ees, (ülesvõtteid tehti kogu Rootsis viibimise

tükkide juures, ja lahkusime lossist, mille seinte vahel peegeldub osa Rootsi ja vist küll ka osa Eesti ajalugu, et rutata laeva.

Jälle kolm tundi mere sõitu, kus, nagu Soome muinasloos Väinamöinen ja Jokahainen, eestlased taanlastega laulu võimistest võistlesid. Peale lühikest puhkust kodus, sõitsime laevaga üle lahe nurga Tivoli, kus Eesti rahvatantsijate grupp esines. Kogu meie ekskursantide perele või nagu teda ise nimetasime „eesti rahvale“ võimaldati prii sisseminek ja osavõtt kõikidest lõbustustest. Tivoli on Stokholmis tõesti suurepäraselt sisseseatud, mitmekesine rahva lõbustus ja rahakoorimise paik. Tivoli peremees tegi meie tantsugruppi arvel omale reklaami. Igalpool oli eestlaste esinemine suurte rasvaste tähte-

ÜENUTO tantsijate trupp ja ekskursandid Gripsholmis
& Narva lahingus venelastelt ära võetud suurtükkide juures.

ajal küll sajanded; eriti agar päevapildistama oli keegi rootslane, kes igal parajal ja mitte parajal juhusel meie samme jäädvustas.

Lossi sisemuses läbistamine rea mitmesuguseid ruume. Seinad on kaetud kuningate ja nende suguvõsa liigete piltidega. Õlimaale leidub siin pea kõigi Euroopa valitsejate suguvõsade. Lahked juhid annavad igas toas seletusi. Näidati ruumi, kus Erich XIV vangis istus. Aknalaua näitas juht auke, mis olla õnnetu kuninga küünarnukkide jäljed, mis tekkinud aknast välja vahtides.

Veel pildistus, lossi õuel seisvate venelastelt Narva lahingus ära võetud suur-

dega reklameeritud. Esinemine andis kena summakese ÜENUTO'le reisikulude katteks.

Kolmandamal päeval vaadati linna. Käisime Riigipäeva hoones, kus mõlemad kaks koda aset leiavad. Riddarholmsi kirikus, kus puhkavad vägevad sõjamehed Gustav Adolf ja Karl XII ning palju Rootsi kuningliku suguvõsa liikmeid ja aadelimehi. Siin külmade võlvide all, lippude ja teiste mälestusesemetega ümbritsetud, on viimase kodu leidnud mehed, kes ka Eesti saatuses on suurt osa etendanud... Edasi vaatasime ja imestasime Stokholmi raekoda, suurejoonelist ehitust, mis meie rahas maksma on läinud ligi poolteist mil-

jardi! Hämmastava mulje jätab suur vastuvõtte saal, mille üht seina ehib hiigla maal, mis kujutab Ida ja Lääne ühinemist Stokholmi kaudu. Kell 12 vaatasime vahiparaadi lossi hoovis, mida peetakse iga-päev suure tseremoniaga.

Peale vahiparaadi tutvunesime lossi sisemusega, mille üht osa näidatakse muuseumina rahvale. Palju ruume hoitakse alal jällegi omaaegses seisukorras, nii praeguse kuninga isa, Oskar II kabinett jne.

Käisime ka Natsionaalmuuseumis, kuhu muuseas on koondatud osa Kreeka ja Rooma kunsti jäänuseid, ja Egyptuse kunsti esemeid: sarkofage, puu nikerdusi ja muud.

Silmatorkav on, et linnas talumehi näha ei ole, ka hobuseid näeb Stokholmis harva, südalinnas pea mitte sugugi. Pea liikumisvahend kõikjal on auto ja tramm.

Õhtul korraldati eestlastele Stokholmi noorsoo organisatsioonide „Appelli“ ja „Allmogeilleti“ poolt veel ühine väljasõit ja koosviibimine „Appelli“ suvikodus linna lähedal, kus kuni hilisööni koos viibides sõprussidemeid loodi, vastastikku kõnesid peeti ja üksteist elada lasti. Unustamata ilusaks kujunes öine tagasisõit mootorpäädil üle lahe. Igalpool sätendav tulede meri; üleval, ümberringi ja all virvendaval veepinnal. Ma ei ole Eesti laulu kunagi kuulnud nii sütitavana, nii kaasakiskuva-

Rootsi ja Eesti noorsoolased enne lahkumist Stokholmi sadamas.

Välimuselt jätab Stockholm hea mulje. Mida iga Tallinlane kohe taipab on, et ta tunneb end suurlinnas, Lääne-Euroopa suurilmas. Suured ilusad majad, Kungsgatanil isegi kaks 16-kordset pilvelõhkujat, toredad ärid suurte vaateakendega, ruumikad pargid purtskaevude ja ausammas-tega, avarad tänavad kiire liikumise ja tänavaeluga (liikumine ja elutempo vähemalt tänavail on Tallinna omast küll palju kiirem). Kui siia juure veel arvata linna ümbritsev meri ja Mälari järv lahede, sadamate ja värske mere õhuga, siis on selge, miks Stokholmi nimetatakse Euroopa ilusamaks linnaks ja Põhjamaa Veneet-siaks. Seda tõendasid ka kaasreisijad, kes käinud Saksa-, Prantsusmaal ja Itaalias.

na, kui tol heledal suveööl Stokholmi sadamas.

Kesknädal 3. august oli kõigile vaba, mida kasutati mälestusesemete ostmiseks Stokholmist. Kell 12 asusime lilledega Rootsi noorsoolaste poolt ülekülvatud laeva. Südamlik jumalagajätmine, lahkumiskõned, viimased pildistused, elagu laul ja õnnesoovid, ning lahkume sadamast Rootsi hümni saatel.

Vägevamalt, kui kunagi nende päevade jooksul kõlab: „Du gamla, du fria, du fjällhöga Nord“...

Kostavad jälleenägemishüüded ja senni kui paistab „Kalevipoja“ achter, lehvitatakse ümberkaudsetelt kallastelt sadasiid rätikuid, mütse ja käsi... V. R.

Inimese loomine.

Java buddistide jutustus

Oli loodud kolm tõugu inimesi. Et nad aga polnud täielikud, hävitati nad. Nüüd tegi Brahma Vishnule ülesandeks — luua neljas inimselts. Jumalus laskus maa peale ja valmistas enesele sarnase olevuse. Kui see valmis, sisendas ta ühe Brahmast loodud vaimu ning ühe hinge kehasse, et sellele elu anda. Vaim pidi seni kehas püsima, kuni surm ta vabastab. Ka pidi vaim Brahmale keha maapealistest tegudest aru andma.

Kui Vishnu vaimu kehasse asetand oli, puudus sel hingeõhk ning ta lagunes kildudeks. Need ebaõnnestunud loomise osad, aga juba vaimust elustatud, lendasid pimedat ööd kasutades igasse ilma kaare laiali ning neist said Brahma vastased vaimud.

Vishnu, kes Brahma ülesannet võimalikult hästi tahtis täita, nägi, et ta kuju, peale vaimu ja hinge, veel selleks muid omadusi vajab, et vaim keha üle valitseks.

Nii valmistas ta teist korda savist inimkuju; see oli esimesest parem. Sellele vaimu ning muid omadusi andes, sai tast elav olevus.

Inimesele pani ta nimeks Adina.

Vishnu viis Adina suurde ilusasse aeda. Ise istus aga merede ääre, et oma loomistöö üle järeleööelda. Mõttes viibides taipas ta, et mehest oli vähe; ta pidi ka naise looma, et inimsugu maa peal kasvaks.

Päikesetõusul omist mõtteist virgudes nägi Vishnu kaunist lotoslille.

„Mehele, kelle lõin“, mõtiskles Vishnu, „andsin ilusaima kuju looduses, aga nüüd näen, et lotoslill on veelgi ilusam. Iluduse poolest on ta üle kõigest, mis loodud. Kui toredalt avaneb ta õis tõusva päikese kiirte ees! Tõesti, pole maa peal ilusamat, armsamat!“

Jälle jäi Vishnu mõttesse. Kui ta ärkas, ütles ta: „Pean mehele looma olevuse, mis sarnane lotoslillele, pean talle andma eluseltsilise, kes teda rõõmustab“.

Siis sõnas Vishnu lotoslillele: „Moonda end ilusaks naiseks ning ilmu mu ette“.

Selle käsu öeldes värises veepind ja lotoslill ilmus veetleva naisena Vishnu ette. Nii loodi naine.

Vishnu oli rõõmus loomise üle, kuid mitte kauaks, sest naiseks moondunud lotoslill seisis liikumatuna. Ta nägi, et nai-

negi kõiki elava olevuse omadusi vajab, seepärast ütles ta temale:

„Senini olid sa järve-õis, tänasest peale pead sa aga inimsoo õis olema. Heva peab olema su nimi. Sa pead paljunema ning oma soo emaks saama. „Kõnele, ilus lill, mida veel soovid, ja sa pead kõik saama.“

Ning tasa, kui sosisklev tuul, kostis Heva:

„Isand, sa muutsid mu elavaks olevuseks, nüüd ütle, kus pean elama? Ära unusta, et värisen igal tuulepuhangul. Samuti kardan ma tormi, vihma, äikest, isegi päikese soojuse ees tunnen hirmu. Kardan kiskjaid, kes mind tahavad neelda. Mis oled mu elukohaks määrand?“

Vishnu mõtles ja ütles: „Tahad mägede harjul elutseda?“

„Isand, seal on liiaks külm“.

„Siis ehitam sulle lossi kesk merd“.

„Seal on tormine. Meres on ka palju usse ning koletisi, keda kardan“.

„Tahaksid siis kõrbes elada, eemal kiskjaist?“

„Ei, isand! Sealgi puhuvad liivatormid ning matavad mu oma alla“.

Kuhu siis pean sulle maja ehitama? Tahaksid sa maa sügavuses, kaljude südames elutseda?“

„Isand, seal on liiaks pime“.

Vishnu istus kivile, langedes sügavasse mõtlemisse. Heva seisis tema ees oodates. Vahepeal tõusis päike, valgustades puid ja vett. Linnud laulsid hommiku laule.

Adina oli virgunud esimesel koidu punetusel; omas aias jalutades jõudis ta

ED. KINGS

S. Tartu mnt. nr. 8

soovitab odavalt jõulupühadeks tasku-, laua-, seinakellasid, kuld laulatuse- ja ilusõrmuseid, hõbe paberossitoose jne. Kõiksugu kulla- ja kellasepa töösid tehakse kiirelt ja korralikult

täielise vastutusega.

merele ning silmitses Vishnu loodud naist. Ta oli temast vaimustatud.

Kui Vishnu Adina imetlevat pilku nägi, muutus ta korruga elavaks ja sõnas Hevale:

„Armas olevus, nüüd tean, kus pead elama. Sa pead selle mehe südames elut-

„O, isand“, kostis Heva, „millise elamu määrad sa mulle. Selles südames tunnen mäeharjade külmust, merede torme, kõrbe liiva tuiske, koobaste pimedust ja kiskjate elajate himu. Sellepärast ma kardan“.

Kui Adina Hevat veelgi kartvana nägi,

Beatrice Tobias eesti tantsijanna.

sema“. Ning Vishnu võimaldas Hevale pilgu Adina südamesse heita.

Vaevalt suutis Heva seda teha, kui ta kahvatades värisema hakkas. Selle üle imestund, päris Vishnu:

„Lill inimkujul, kardad sa ka selle mehe südant?“

ütles ta: „Tee seda armas olevus, tule mu südamesse elama ning saa inimsoo emaks.“

Heva rõõmustas Adina mehise veetluse üle ja langes talle kaela. Vishnu nähes oma töö kordaminekut, ruttas sellest Brahmale teadustama. Kui Brahma esimesest ebaõnnestunud katsest kuulis, kartis ta põgenevaimude kadedust. Ta kutsus nad oma juure ja moondas nad taeva ingliteks.

Ilusa Sylvestre surm.

Pierre Loti järelle.

Jaotati Prantsusmaalt tulevat posti „Circel“, Ha-Songi sadamas, teises ilma otsas. Seistes kesk madruste tihedat salka, hüüdis korterimeister välja nende õnnelikkude nimed, kes saanud kirja. See oli õhtul, laternatule valgusel.

„Moan Sylvestre!“ Talle oli kiri, kiri, milline kandis Paimpol'i väikese Bretagne'i küla postitemplit. Kaua aega teda käte vahel keerutades, avas ta viimaks selle: „Mu väike pojapoeg...“. See oli ta healt vanaemalt. Alla oli kirjutatud väriseva ning koolipoisliku käega — „Sinu vanaema Moan“.

Vanaema Moan! Ta surus huuled sellele nimele, otsekui oleks see kiri talle pühadus. — Too kiri pidi saama talle kaitseingliks, sest ta saabus tema elu ülimal hetkel; homme päikese tõusul pidi ta minema lahingusse.

Vast oli aprilli keskaik. Bac-Ninh ja Hoang-Nea pidid saama vallatud. Seks oli vaja laevadelt võtta mehi, et täiendada omade kaasvõitlejate ridu. Ning Sylvestre, kes tüdinud ristlemisest ja sadamate blokeerimisest, määrati nende hulka, kes homme pidid välja sõitma.

Tooajal räägiti juba küll rahust. Ent seegipärast oli neil tundmus, et nad muide enne vähe saavad võidelda. Korraldades omi paune, olid nad kogu õhtu teiste, mahajääjate vahel jumalaga jättes ringi jalutanud, endid nende kõrval kõrgetena ning uhketena tundes. Igauks väljendas ise öösil omi lahkumise tundeid, ühed tõsised, vaiksed, teised aga hooplevad, jutukad. Sylvestre oli sõnutu ning sules ene-

sesse oma ootamise ärevuse. Ta vahetu naer näis lausuvat: „O, ma olen tõesti seal ja juba homme hommikul!“ Sõda, püssituli, neist polnud tal täit arvamist; aga see viis ta vaimustusse.

...Kuul vingub õhus!... Sylvestre jääb seisatama, teritab kõrvu... Lõppematu lagendik, kaetud värskel, sammetlise kevadrohuga; taevast on hall, näib rippuvat. Neid on seal kuus madrust luurekägul, kesk riisipõldu, porisel jalgteel... Teine! toosama vihin läbi vaikse õhu, läbitungiv ning terav, otsekui teevad seda putukad lennol.

Esmakorda elus kuuleb Sylvestre sel last muusikat. Need kuulid, mis teile saadetakse, teevad teist häält, kui need, milised ise lasete. Kaugel lastava püssipauk ei kuuldu siia; selgemini kuulatakse selle metalli tasast vihinat, ta puudutab nagu teie kõrvu... Ning veel kord „tviu“ ja „tviu!“ Kuule sajab kui vihma madruste läheduses, kes jäänud seisatama. Kuulid tungivad märjasse riisipõllusse, igauks väikese raheterana, seal juures kergelt veepritset tehes. Madrused vaatavad üks teise otsa, naeratelles, kui veidralt mängitava jandi üle ning sõnavad: „Hiinlased!“

Annamütid, tokkinlased, mustalipumehed, kõik nad on madruste silmis hiinlased. Kuidas väljendada seda põlgust, seda kättetasu kirge, mis peitub nende üteldes: „Hiinlased!“

Veel vinguvad kaks — kolm kuuli, kuid juba madalamalt. Neid nähtakse hüplemas, kui rohusirtse rohus. See ei vältä rohkem, kui üks minut, see kuulirahe, ja juba ongi ta lõppenud — siis algab suurel

Moodiäri
L. Mandel
Kullasepa t. 16

Socvitab
kässolevaks hooajaks suures
valikus igasuguseid villaseid
kampsone, jakke, siidijump-
reid, kübaraid, kleidigarni-
tuure, pitse, paelu, ehtsaid
kaelapärleid ja teisi moe-
ning ehteasju.

Hinnad odavad!

rohulagendikul täielik vaikus, ning kusa-gil pole näha midagi liigutavat.

Kõik nad kuus seisavad püsti. Otsivad silmadega, kust võis see tulla. Kindlasti sealt alt, bambusi võsastiku tagant, mis lagendikul nagu väike sulgedesaar, ning mille taga, pooleldi peidus, osutuvad vih-mavarju taolised katused. Siis ruttavad nad sinna. Nende jalad vajuvad märjasse riisipõllusse. Sylvestre oma pikemate jal-gadega on see, kes ees jookseb.

Midagi ei vihise enam. Võiks öelda, et see oli unenägu... Kõigis maades on tea-tud asjad ikka ja alati ühed ja samad — tuhkjas pilvine taevas, kevadine rohuvärs-kus. Oleks arvanud nägevat Prantsusmaa välju, kus noored mehed rõõmsaina jook-sevad ning igat muud mängu mängivad, mitte aga surma. Ning samuti, — kuidas nad liginevad, hakkavad need bambused ilmsemalt oma lehestiku võõrast värvi näi-tama, küla katused rõhutavad oma võõ-rast laadi ning kollased mehed seal taga peidus, ilmuvad nähtavale oma kurjade, ühtlasi ka hirmunud nägudega. Siis, äkki kuulduv nende suust kisa, nad seadvad end pahaendelisse seisandisse. „Hiinlased!“ sõnavad madrused veel kord oma julge naeratusega. Ent see on ükskõik, seekord leiavad nad, et neid palju on, liiga palju on. Ning kui üks tagasi vaatab, näeb ta neid ka seljatagant lähenevat.

...Tol päeval, sel hetkel oli Sylvestre väga ilus. Ta vanaema oleks uhke olnud— teda nii sõjakana nähes. Sama paari päe-vaga oli ta hoopis teiseks muutunud: ära päivitanud, isegi hääl koredaks läinud. Kahtlemise ägedamal silmapilgul oleks madrused praegu selle kuulirahe all ha-kanud taganema, mis oleks tähendanud nende kõikide surma. Ent Sylvestre tor-mas edasi, ta haaras oma püssi raudapidi

kätte, tungis tervele bandele kallale, püs-ipäraga paremale ning pahemale poole niites. Ja tema läbi olid mehed omast hir-must võidu saanud. Hiinlased olid need, kes taganesid.

Ning nüüd põgenesid nad. Ja kuus madrust kiirelt omi püsse laadides, sur-masid neid väikese vaevaga. Rohus la-masid sirevil kehad, verilaigud, kuna pea-ajud riisipõldu imbusid. Hiinlased põge-nesid kõik küürakil maas, otsekui leopar-did rohus. Sylvestre oli juba kaks korda haavatud, puusas odahaav, sügav löök käe-varres, aga ikka jooksis ta neile järele; midagi ei tundnud ta peale võitluse joovas-tuse.

Üks, keda ta taga ajas, pöördus üm-ber ning sihtis lootusetus hirmus. Syl-vestre peatus, naeratelles, et teda lasta märki võtta ning siis vähe pahemale poole hüpata, kui ta triklile vajutab. Laskmise juures tegi aga püssitoru juhuslikult selle sama liigutuse. Sylvestre tundis hoopis vastu rindu; ta mõte sai välgukiirelt aru, mis see oli. Veel enne, kui valu tundis, pööras ta oma pea teiste madruste poole, kes talle järgnesid, et sõnada neile, nagu vana sõdurgi, selle hariliku lause: „Mu laul on lauldud!“

Suud avades, et õhku kopsusse hin-gata, tundis ta, et õhk tal jälle väikese augu läbi paremal pool, nõrga korisemi-sega välja lendas, nagu lõhkisest vilest. Samal pilgul voolas ta suu verd täis, ühes sellega tundis ka teravat valu küljes, ning ruttu, ruttu suurenes, kuni mingiks hirm-saks, väljakannatamatuks muutus. Kaks-kolm korda pööras ta veel jalgel ringi, pea pööriņas jõledasti, veel püüdis ta läbi selle punase vedeliku hinge tõmmata, milline ülespursates teda lämmatas ning siis lan-ges ta raskelt mudasse!

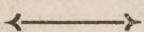
Esimese klassi

Õmblusmasinaid: Triump, Köhler jne.
Kudumismasinaid: G. F. Grosser, Leipzigis
Jalgrattaid: Inglise ja Saksa firmadest.

soovitab omast ladust täieliku vastutusega

ED. SCHRÖDER

End. firma Fr. Nicolai all.

Tallinn, Rataskaevu tän. nr. 20

Alati ladus õmblusmasinate ja jalgrataste üksikud osad. Oma parandustöökoda.

Kuidas inimene sureb.

Omaksed seisid ta voodi ees ja pühkisid ohates pisaraid. Üks hing oli jälle teel oma isanda ette...

Sügavasse auku vajund silmad vaatasid tardunult lakke ja vaevalt kuuldavalt sosistasid huuled: — „tooge õpetaja, tahan pihtida temale omad eksimised, tahan, et ta paluks mu hinge eest.“

Suri ja soov täideti.

Tuli õpetaja mustas kuues, ristiga rinna ja astus surija ette. Omaksed lahkusid toast, et kergendada pihtimist. Kõik teadsid — pattu teinud on iga surelik. Siin oli nüüd mees, kes pidi kergendama patu palka, olles vahemeheks jumala ees.

Kaua kõneles surija õpetajaga...

Möödus pihtimine ja omaksed seisid jälle surija ümber. Kui õpetaja jumala „armu“ oli jaganud ja surijat õnnistanud — kõmises kaua koosolijate kõrvus õpetaja sõna: „Ole julge mu poeg — su patud on sulle andeks antud!“

Inimene suri. Ta hing lendas oma isanda sülle — nii kui ta seda oli uskunud, nii kui oli kuulutanud „lunastaja“ Kristus, nii kui oli kinnitanud õpetaja...

Nii lahkus sellest patusest, kurjast maailmast usklik inimhing asudes teele „õndsate“ riiki.

„Hinga rahus!“ — ütles õpetaja ta maise keha mulda sängitamisel — „kunni äratab sind jälle Kristus „viimsel päeval!“

Uskliku hauale püstitati rist. See pidi tunnistust andma kannatusest, mida inimesed valmistanud oma ligemisele.

Teisiti oli lugu inimesega, keda kristlased hüüdnud paganaks. Paganaks sellepärast, et ta ei uskunud juuda rahva jumalat, ega tunnistanud Pübli prohvetisi. Ka ei uskunud ta, et keegi võiks Jumala nimel pattusi andestada, või kinnitada.

Veel vähem uskus ta oma kõduneva laiba „ülestõusmist“ — „viimsel päeval“. „Taevarüki“ ei igatsenud ta hoopiski mitte, ehk küll usklikude teada pidi seal olema igavene elu ja õndsus.

Rootsi pealinn Stokholm. — põhjamaa Veneetsia.

„Uskmatu“ oli maise elu poeg. Oli üks nendest, kes hinge saatuse kohta „teises ilmas“ tundsid sama vähe huvi, selle mineviku kohta enne maise ellu sündi.

Nüüd oli ka tema maise elu rada lõpule jõudmas, lähines lahkumine omaste

ja sõprade ringist. Hing pidi alustama tundmata Maanala teed.

Need, kes ta ümber seisid, küsisid — „Kas on tal veel mingit soovi?“

„Ja — ütles lahkujaga — ma tahaksin tasuda omad võlad... tahaksin leppida vaenlastega... hääks teha omad eksimised, kuid mul ei ole kahjuks enam aega, ega jõudu selleks.....“

jõudnud leppida. Rääkis oma eksimistest

Omaksed kuulasid vaikides surija pihtimisi. See, mis nende ees avanes — oli nii inimlik ja keegi ei mõtelnud kahelda selle tõelikkuses.

Suri ja ei rääkinud enam, tummalt seisid omaksed ja see, millest nad kuulnud — tundus lasuvat paljude hingel. Uhelgi polnud nad võõrad — kõigil tulid meele omad võlad, omad eksimised.

Siis ütles vanem omakste seast: — „Ole rahul — meie tasume sinu võlad, meie lepitame neid, keda sa pahandanud. See, mida sina ei jõudnud, seda püüame meie jälle heaks teha sinu nimel, selleks — et sind keegi halvana ei mälestaks.“

Rõõmu säde läikis surija silmis ja seni kui ta rääkija kätt surus — lahkus hing.

Õrnalt surusid omaksed ta silmad. Hingetu laiba, kui tunnistaja ees anti töö — hääks teha lahkunu eksimised, tasuda võlad.

Keegi ei tea, kuhu rändas lahkunu hing. Maanala piiri keegi ei tea ega tunne.

Keegi ei usu lahkunu ihu ülestõusmist, keegi ei tea tema saatusest „viimsel päeval“.

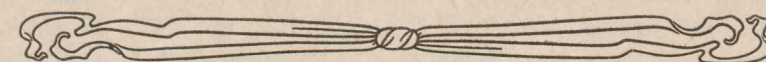
Süski elab ta mälestus omakste seas.

Need, kes ta kalmule sammuvad — ütlevad: — „Oleme lepitanud sinu eksimised, oleme tasunud sinu võlad. Inimesed õnnistavad sinu mälestust, sinu meele auses pärast.“

Uskmatu kalmul ei ole ristimärki.

Need, kes tasunud ta võlad, lepitanud ta eksimised, — on ühtlasi ka vabastanud ta hinge — kannatusest.

Maati Mullari

Mõnda elukinnitusest.

Kuna kõrgema kultuuriga Lääne-Euroopas ja Ameerika Ühisriikides see nagu kohuseks on võetud, et peaaegu igaüks oma elu kinnitab, hakkab sarnane arusaamine Eestis ainult viimasel ajal maad võtma. Ja ometi võiks arvata, et elukinnituse tarvidus igaühele arusaadav peaks olema.

Kinnitab ometigi iga mõistlik isik näiteks oma varandust tule vastu, et kahju ei saaks, kui teda õnnetus tabab. Ei taba teda aga õnnetus ja on kinnitatu, võib olla, ka 100.000 marka ehk rohkem preemiate näol sisse maksnud, ei saa tema sellest midagi tagasi.

Elukinnitusega on aga lugu hoopis teine, sest et elukinnituse juures kinnitussumma ikkagi ükskord välja maksetakse, kas kinnitatud isiku surma korral, ehk kinnituskestvuse möödumisel. Ka tuleks siin küsida, missugune kaotus perekonnale raskem kanda oleks, kas perekonnatoitja surm või maja põlemine? Vastuvaidlemata on perekonnatoitja kaotus perekonnale alati suurem kahju, seepärast peaks ka perekonnatoitja kinnitus arusaadav ja hädavajalik olema.

Pealegi näitavad nii paljude elukinnitusseltside aruanded, kui rohked kinnitussummad juba esimestel kinnitusaastatel surma korral välja maksetakse. Ka on sulakapitalil, mida kinnitusselts kinnitatud isiku surma korral surmadokumentide ettenäitamisel välja maksab, kahe- ja kolmekordne väärtus, sest et iga inimese surma korral erakorralised väljaminekud tekivad.

Elukinnitus on ka tähtis selle tõttu, et ta parandamise juures suurest võlakoor-
mast neid päästab, kes perekonna maakoha ehk isa äri pärivad; sarnastel juhtumistel aitab ta teiste pärijate osasid kinnitatud rahasummaga maksta, nii et peapärijal

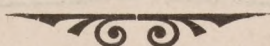
muu tasu eest muretseda vaja pole. Sagedasti teeb ka pärijatele muret pärandusmaks — ka siin võib elukinnitussumma sellest kergesti üle aidata.

Nii töötab elukinnituse selts järelejäänutele kõige paremat abi, mida keegi, kes oma kohuseid tõsiselt tunneb, salata ei võiega tohi. Abielumees, kes oma perekonna eest, lesk kes oma laste eest, vallaline kes oma vanemate, õdede ehk vendade eest ja igaüks, kes homse päeva eest hoolitseb — kõigile neile on elukinnitus väga kasulik. On ka väga tähtis see, et kui kinnitatud isik teatud tähtaja (kas 15—20 ehk 25 aastat, kui pika aja peale kinnitus tehtud oli — üle elab, siis maksetakse täis kinnitussumma temale isiklikult välja.

Ühtlasi annab ka kinnitusselts juba 3 aasta möödumisel poliisi peale laenu, võttes 6% aastas; muidugi on see laenusumma piiratud, aga siiski on see väga tähtis, sest kinnitusvõitja võib suurema osa oma sissemaksust kinnitusseltsist välja võtta ja oma ettevõttesse panna, kuna kinnitus edasi kestab.

Kõige selle järele on elukinnitus salgama ja vastuvaidlemata kohustus igale mõtlejale inimesele, kes kuigi ka väiksemal määral preemiamaksu maksta jõuab ja oma tervise pärast vastuvõtmist leiab. Palju kasulik on see, et noored inimesed 16—25 aasta vanaduses oma elu kinnitavad, sest et see eriti preemiamaksu suhtes kasulik on. Iga viivitus oma elu kinnitada teeb kinnitust pärast kallimaks ja raskemaks, sest et kõrgemas vanuses preemiamaks kõrgem ja võimalik on, et kasvava vanusega nõrgemaks läinud terve tõttu enam kinnituseks vastuvõtmist ei leita.

Kinnitusseltsidest võiks soovitada Eestimaa Kinnitus-Aktsia-Selts „EKA“, kui tugevamat ja kapitalikindlamat kodumaa kinnitusseltsi.

Ebaõnnestus.

(A. Tshehov'i järele Vene keelest V. R.)

Ilja Sergeievitsch Peplov ja ta abikaasa Kleopatra Petrovna, seistes ukse juures piilusid läbi võtme augu ja kuulasid innuga.

Ukse taga väikses saalis, sündis nähtavasti armuavaldus nende tütre Nata-shale kreiskooliõpetaja Schtsupkini poolt.

— Algab! — pomises Peplov käsi õõrudes ja kannatusest värisedes. — Vaata ometi, Petrovna, kuidas nad praegu räägivad tunnetest, jalamaid võta seinalt pühakuju ja läheme õnnistama... Kinnitame seda...

Kuidas te õpetate teisa, kui ise halvasti kirjutate?

— Hm!... See ei tähenda midagi. Käekiri ei ole kirjutuse juures pea asi, vaid tähtis on, et õpilased oskaks ja ei unustaks. Kellele lööd joonelauaga pähe, keda põlvili, keda nurka...

Mis seal käekiri! Tühi asi! Nekrasov oli kirjanik aga häda vaadata kuidas kirjutas. Käekirja näide on ta tööde kogus.

— See oli Nekrasov, aga mitte teie (ohkab). Kirjanikule läheks ma heameelega mehele!

Vanem eesti talu.

— Kui pühakujuga pruutpaar õnnistatud, siis on asi kindel ja murdmata. Siis ei saa tagasi astuda, andku või kohtu.

Aga ukse taga sündis järgmine kõnelus:

— Jätke oma iseloom! — rääkis Schtsupkin püksitaskust tikutoosi võttes ja paberossi süütades. — Ma pole üldse Teile kirjutanud! —

— No ja! Nagu ma Teie käekirja ei tunneks! — naeris tüdruk edvistades ja end peeglist silmitsedes. — Ma sain kohe aru! Ja kui imelik te olete! Ise ilukirjutuse õpetaja, aga käekiri nagu kanal!

Tema pühendaks mulle alaliselt luuletusi. —

— Luuletusi võin ka mina Teile kirjutada, kui soovite. —

— Mille üle te võite kirjutada? —

— Armastuse, tunnete ja Teie silmade üle...

— Loete — mõistate ja pisarad tungivad silma!... Ja kui ma veel kirjutan luulelise salmi, siis lubate tingimata selle eest oma kätt suudelda! —

— Suur tähtsus! Võite juba praegu suudelda! —

Schtsupkin jahmatas, ajas silmad pärani ja võttis sõnakuulelikult lihava odava seebiga pesemisest lõhnava käe...

— Võta kuju! — kiirustas Peplov ukse taga, müksates küünarnukiga naist, olles ise kahvatanud ärritusest ja luuramisest, — Noh — lähme! —

Ja mitte sekundit viivimata löi Peplov ukse lahti.

— Lapsed — pomises ta käsi tõstes ja pisarates silmi pilgutades. — Issand õn-

on nüüd lauldud vennas! Ei pääse enam välja siit!)

Ja alandlikult lasi ta pea norgu, nagu tahaks ütelda: (võtke, ma olen võidetud!)

— Önn... önnistan... jätkas isake samuti nuttes. — Natashakene, minu tütar... seiske kõrvu... Petrovna anna pühakuju...

Seal, häkki!

Isa jättis nutu ja ta nägu kiskus vihast viltu.

Esimene lumi.

nistagu Teid mu lapsed... Elage... Siginene... Saage paljaks...

— Ja, ja ka mina önnistan... pajatas emakene önnest nuttes. — Saage önnelikuks, kallid! O, Teie võtate minult viimase varanduse! — pööras ta Schtsupkini poole. — Armastage minu tüdart, olge ta vastu hea ja armuline...

Schtsupkin ajas imestusest ja ehmatuses suu ammuli. Vanemate pealetungimine oli nii ootamatu, aimamata ja julge, et ta ei saanud sõnagi suust.

(Langenud! Sissemässisid! — mõtles ta hirmust uimaseks minnes. — Sinu lugu

— Lambapea! — karjus ta tagedalt naisele. — Pea on sul segane! On see mõni pühakuju?!

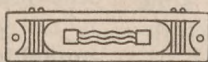
— Ah isakene, valgus! —

Mis juhtus?

Ilukirjutuse õpetaja, vaevalt juletessilmi tõsta nägi, et ta päästetud: emakene oli suure rutuga seinalt võtnud pühakuju asemele kirjanik Lashetshnikovi pildi...

Vana Peplov ja ta abikaasa, Kleopatra Petrovna pilti käes hoides seisid häbelikult kohkudes, teadmatutes, mis teha võimis rääkida.

Ilukirjutuse õpetaja kasutas üldist segadust ja — põgenes.

Soovitan suuresvalikus odavate hindadega igasugu naiste- ja meesterahva

jalanõusid,

Brokaat- ja mitmet seltsi värvilisi ballikingi.

Rootsi TRE-TORN

kalosse ja potikuid.

J. Link'i saapakauplused Valli t. nr. 4. ja S. Pärnu mnt. 6.

Paul Michelson

Tallinnas, Väike Karja tän. nr. 6

Soovitab

igasugu karusnahku, boasid, kraesid, kübaraid ja mütse. Samuti kõikide koolide õpilaste vormimütse.

Võetakse tellimisi vastu.

Kuld laulatussõrmused 56, 72, 92 proovid, minuti peal õige käiguga kellad kui ka muud hõbeasjad ostate kõige odavamalt

H. Mäli ärist, Müürivahe tänav nr. 9.

Ostan kulda ja hõbedat.

igasuguseid töid tehakse kiirelt ja korralikult.

KARL PUKK'I

Koloniaalkauplus

Vabaduse pl. nr. 1, Tatari tän. nurgal.
Telefon 10-25.

Soovitab kõiksugu pühade tarvitusi ja koloniaalkaupasid rikkalikus valikus, mõõdukate hindadega.

Mänguasjad

rikkalikus valikus

VALTER TEGELER

Raekojaplats nr. 17.

Rataskaevu
tän. 18/20

Johannes Köst

Rataskaevu
tän. 18/20.

I JÄRGU NAISTERAHVA RÄTSEPAÄRI

Tellimiste vastuvõtmine:

mantlide, kasukate ja kostümide peale.

Austusega

J. KÖST.

Põgenev eesmärk

*Kes küll ei eesmärgile püüa,
seal lootes mõnul tuimuda,
seal oma saavutust süüa
ja käsi rüppe lastes uinuda?!..*

*See soov on loll, ei tal täide lähe,
sest eesmärk ikka edasminemas.
Kui viivitat teel tema poole vähe,
end leiad tema paistest pimedas.*

*Kui tõttaksid ka lausa tuule tiivul,
ta ikka kiiremini eemal' läeb,
ja kätte saada teda elu viivul —
see mõte ainult unistuseks jääb!..*

Henrik Saar.

Moodne tants.

Kolm õde.

1.

..Kord olid kolm ilusat õde,
naiivid ja süütid kes veel;
nad läksid koos otsima tõde,
kuid lahku koost läksid nad teel.

2.

Üks ütles: „Mu tõde on kodu!
Ja mees, kellel olen ma truul!
Ei õnn majast iialgi loobu,
kui häälitseb õrn lapsesuu!..“

3.

Ja teine, see ütles: „Mu tõde
on vabadus! Võta, mis saad!
Ma igale ühele õde,
mu südames kõigile maad!“

4.

Ning kolmas, see kõndis teed tasa;
ta ajudes arendus kees...
Hulk raamatuid võtnud ta kaasa,
ta juurdles — miks ilmas on mees?..

5.

Läks aastaid sest mööda ju palju.
Ilm nautis hulk elu kui und.
Läks ilma hulk hingest halju,
läks õdesi teel' iga tund...

6.

Seal juhtus, et jälle kolm õde
kord kohtasid üksteist seal veel,
kus nad, minnes otsima tõde,
lõid lahku kord üksteisest teel.

7.

Üks leidnud neist omale mehe,
puht armastus paaritand neid.
Ja õnnistus, armastus' ehe,
on lapsuke — igatset leid.

8.

Ei hõiska, kuid rõõmul täis õnne,
tal näol vaid kannatusjalg...
Kui mälestab, ohkab: „Oh, enne!“
Tal mees nüüd, töö, mure ja nälg...

SINGER

õmlusmasin

mootoriga ja õmblus-
lambiga on kõige
kaunim jõulukink

Jlutikantusõpetus maksuta.

Oma kauplused igal pool.

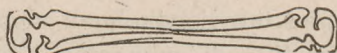
9.

Ja teine — sel naeratah ilme.
Ta õnnelik, arvama peab.
Kuid vaata ta aukunuid silme
ja kuula häält — mõistad, ta neab...

10.

Ning kolmas, sel juuksed ju hallid,
prill tuhmunud silmade ees.
Ta ütleb: „Kord selgeks teen, kallid,
et asjata ilmas on mees!..“

Henrik Saar.

Seina ja põrandaplatesid, tammeparketti ja tapeete

Suures valikus soovitab vabriku ladust ja kauplusest

Artur Carl Herodes

Tallinn, Uus tän. 3

Ärge unustage Pariisi valmisriiete kauplust

Väike Pärnu mnt. nr. 36
(Tõnismäe nurgal)

Soovitab igaks hooajaks mood-
said meesterahva valmisriideid
suures väljavalikus. Võetakse
vastu tellimisi meeste ja naister-
riiete peale. Äris saadaval pa-
remad kodu- ja väljamaa riided.

Töö headuse eest
täielik vastutus.

Kõige austusega **P. PÕDER**

Mütside, kübarate ja karusnah-
kade speisial-äri ja tööstus

J. L a m b e r g.

Väike Pärnu mnt. 29. Tallinnas.

Soovitab igaks hooajaks kõiksugu
mütse, kübaraid, karusnahke ja
kooli vormimütse.

Tellimiste vastuvõtmine kõiksugu mütsi-
ja kõesneritööde peale.

Võrdlemata odavad hinnad.

*Elegandimaid ja vastupidava-
maid jalanõusid ostate*

A. Kirusk'i saapakauplusest

Väike Karja tänav 5.

Shokolaadi ja kompvektivabriku kauplus

Harju tän. 35 (Kuld-Lõvi vastas).

Soovitab jõulupühiks suures valikus odavate hindadega
shokolaadi ilukarpides, tahvlishokolaadi ja kompvekke, bisk-
viiti, marmelaadi, pastillaadi, monpasjeed, jõulupräänikud.

Jõulukompvekke.

Armastuse teed.

Ääretu liivakõrbe paarisülaste põliste mändide mühinas tormab üksik vagunit paar — Nõmmelt Tallinna. Inimesi ümbruskonnas, kitsikuses ägab rahvamass kiunuvail rattail. Lärmitsevad linnud puielt, vaatavad jõe veed looduskuningate kaine mõistuse tegevuse vilja. Viimane tehnika edusamm — elektritramm — kannab ustavalt oma risti, olles füüsika seaduste orjuses...

Keset vaaruvat rahvast on tehnika ohvriks langenud vana paarike oma leeritatud tütreaga. Korraga käib ristlaine läbi rahvamere ja lapsuke kaotab tasakaalu, leiab enese poolpehmest noormehe sülest. Veel enne, kui tõstusase näoga noormees enese kaitseks midagi jõuab ettevõtta, on naeratav õnnistus sülest lennanud ja vabanenud.

„Olge lahked, võtke istet!“ raipas noorsand.

„Oh, aitäh, ma seisan niisama. Päeva läbi sai istuda!“

„Kus Te siis, kui küsida tohin, nii päeva läbi istusite?“ oleks nüüd harilik küsimus olnud, mille suunas ka neiuke oli sihtinud, mida aga ei järgnenud. Inimene mõtleb...

Nüüd seab neiuke papa kepi tema õla külge. Kepp langeb toksti meie noorele mõtteteadlasele vastu põlve.

„Vabandage!“ püüdis neiu kahetsevärõomust nagu teha.

„Kuulge, Te üsna järjekindlalt hakkate mind täna kimbutama“ asemel kõlas ainult külm muhelev „Olge head“.

Enam ei julgenud väike õnnetu naljagi teha. Ka aeg on otsas — juba jaam.

Rahvavood tormavad nagu kaanali vesiväravast välja. Lapsukese vanemad on juba liikuma hakanud, ta ise kuid seisab, käed pea juures. Tõuseb noormees, hakkab neiu vankuval sammul tema ees astuma. Korraga kiljatus, kukkumine ja tulised tunded lamavad selle külma ükskõiksuse kätel. Avanevad kahtlevad rebase silmad; paluvalt, ärdalt koputavad kivise südame pihta, oodates „sisse“ kutsumist ja toetavad sõrakesed sammule. Vaaruv laps oma hella hoidjaga jõuavad välja, kus teda paarike ootab.

„Näete, see armuline noorhärja hoidis mind veel, muidu oleksin oma pea lõhknud! Vagunis kuumus ajas südame pöörutama, pea tiirles nagu turbiinratas ja siis — ei mäleta enam midagi“, tutvustas tütar seda väikest juhtumist vanemaile.

„Tohin ma Teid edasi saata, kuni toibute?“

„Kui papal selle vastu midagi ei ole?“

„Mis mina nüüd. Sa jääd järsku keset ulitsat maha, jõuan mina sind hoida?“

„Ma paluksin väga nii lahke olla, kui see Teile tüli ei tee“, segas ka volitusteta advokaat, mamma, vahele.

Tütart—väimespoega jõuavad kaugele ette. Kui mamma arvas nad kuulmise piirist väljas asuvat, tühjendas ta kipitava keele

„Kena paar päris!“

„Mis kena ta nüüd on“. Vaidles esimene pool.

„Noh, aga vaata, vaata!..“ kauples teine pool.

„Eks tas lähe ka, kui paremat pole“ leppis papike.

„Küllap senni tore paar, kuni noortel himu täis“.

E. V.

Jõulukink.

Sidusin kaks kuuse oksakest raudse kaminatõe külge. Alumisele asetasin präniksüdame, mille tea kuidas kaupmees nagu kauba peale Sassist pojale pihku pistis. Ülemisel oli puupulk paberis, mille jällegi Sassi poe põrandalt leidnud. Kroonikas sellele uhkusele oli poolteisttolline küünlajupike.

See oli „jõuluõhtu“, suurem soov oli teostatud: haigele Liisile oli „jõulupuu“ tehtud. Liisi sonis; või ta siis pettusest arusai. — Arst ütles soojatõve olevat. Tühi jutt. Külmetas natuke ja oligi käes. Ja seisab ta siis ise vagusi: kui arst tähendanud, et 38,8° palavikku ja ära läinud, jooksis Liisi palja särgiga kijas ringi... Küsis ka, mis haigele süüa anda? „Ikka sama, mis isegi süön: leiba ja heeringat ja vett peale“ Jaa. Peab tummi keetma, piima andma...“ ja tea mis ta veel rääkis... Jumal tänatud, et naela leibagi saab. Ja heeringat, tea, millal keel tunda sai, soolvesi sama tubli. Joo vett peale, jälle kõht täis. Lapsed ikka saavad tera paremat... Ja mis nad sest tohtrist siia saatsid? Oleksid selle raha mulle annud, oleks Liisike ammu terve olnud.

Nii mõtlesin. Pea kohal toas lõbus jutt ja hääled: „Ma tulen taevast ülevalt.“ — No jah, teil ta tuleb ülevalt küll. Eila veel käisid töölisel temalt palka kätte saamas, kelle hulgas ka mina olin. „Pole raha! Ei usu? Näete, vekslid 500.000 peale. Kes need maksab. Ehitus jäi seisma — peremehel näpud põhjas. Ega ma raha

tegema hakka!“ Sina ei hakka, meie ei oska... Hea, et vennasel veel töönatuke, saab tema leivakannikast raasukene. Täna sain pühiks leiba ja naela heeringaid.

Nad laulavad. Süütan küünla tattnina. See põleb, nagu jaaniussike, küürakasamara ahju küljel. Tattnina puhun ära; mis uhkuse pärast siis kaks tuld põlevad? Küünla vilkuval helgil saan Liisikese käe, mis tuline — nii iseäralik, särisev... Ta avab silmad: „Kui hea, et jälle suvi. Päike on nii soe, soe nagu eila kijas“. Tahab püsti tõusta, kuid hoian tagasi. „Ma ei taha vilus olla“. Sassi paneb oma käekese mu padjale langenud peale. Ära paita. Ei tarvitse veel hoolitsevat kätt. Paita siis, kui elu-õhtu lävel. Aga minu jõudu ei tarvita keegi...

Avan silmad. Tuluke on kustund. Sassi tukub toolil, Liisi magab õige rahulikult. — Uinu peale. Hulga aja kohta hea uni, see on pühade kink, — tervis! Tulnud „ülevelt“... Aga kes siis jäätüki mu pihku toonud? Vaatan: Liisikese käsi. Pigistan, kuulatan... Noo jah. Küünal kustus, vist kaks korraga. — Ilus pühade kink. Ainuke pisar, nagu sulatina piisk põletab veeredes vao näole... Palju sulle maimule tarvis on: näputäis külma ja aitab küll...

„...Ingli hää! Välja pääl...“ Ehk on Liisikese hää! ka nende sees? Aga lollus! Ta pole kunagi laulja tahtnud olla... Aga sarnane asi ja sarnane öö ei passi teisiti... Aitäh hea jõulukingi eest“ uriseb ussike südame kallal.

K. K.

„Rossia“ end. Leutner
kodumaa jalgratta tööstusest

on tugevam ja parem jalgratas.

Pealadu A. Panksepp, Tallinnas.
Suur Pärnu mnt. 10
Abikauplus Tartus, Raatuse tän. 10.

Saatus.

Hall.

Kõik on hall, — on inimene ja tema saatus, kes on jumalusest määratud inimesele elus sundijaks. Saatuse mõõdupuud inimelus võrrele põleva küünlaga, millega mõõdab inimese, rahva ja rahvaste elupäevi, jäädes aga ise neile tundmatuks, tuimaks, karmiks ja hoolimatuks keda ta juhib.

karm saatus muutub tema omaks ja tema karm saatus muutub teiste omaks.

Peatamatult kistud ajast, sammub tema vääratamatult läbi kõik elu astmed: alamalt ülemale ja ülemalt alamale.

Piiratud nägemisest, tema iialgi ei näe viimast astet, millele juba toetub tema ebakindel jalg.

Piiratud teadvusest, tema iialgi ei ai-

Tallinlaste suvine armsam jalutuspaik Piirita.

Inimene, senini olematu, saladuslikult hoitud piirita aegade määramattuses, mõtetu, tundetu, — murrab saladuslikult tundmatuse ukseid ja tasase häälitsemisega kuulutab lühikese elu algust.

Tasa! Inimene sündis.

Olematuse õöl süttib põlema tuluke, süüdatud tundmatust käest, — see on inimese elu. Vaadake seda leeki! — See on tema elu.

Sündides omab ta inimese kuju, nime ja kõigiti muutub teiste inimeste sarnaseks, kes juba elavad maakeral. Ja nende

ma, mida toob temale iga liginev minut. Ja pimedas teadmatuses, väsinud eelaimduses, rahutus lootuses ja kartuses täidab ta alandlikult saatusest raudselt ettemääratud ringi, — elu.

Õnnelik noorus. Kui heledalt särab tuli. Jääkülma tuul määratust lõpmatusest hulub ja pöörleb jõuetult su ümber vangutades leeki. Selgelt ja heledalt põleb noorusküünal, — kuid vaha, söödud leegist, väheneb.

Õnnelik veel keskiga. Kuid vaadake, kui kahvatult ja iseäralikult vilgub tuluke:

just kui tõmbuks kokku, leek kollendav
just kui külmast värisev ja püüaks pei-
tuda millegi varju.

Tuli neelab vaha ikka ahnemalt.

Vanakene. Juba lõppenud elu astmed
ja hall kuristik on selle asemel, — kuid
ikka veel püüab, kobab edasi värisev jalg.
Läbipõlenud küünlal vilgub jõuetult sina-
kas tuluke, väriseb ja langeb, langeb ja
väriseb. — Ja tasa, vaikselt kustub. —

— Tasa! Inimene suri.

Nii kaob inimene.

Tulles ööst, tema jälle pöörab tagasi
öösse ja kaob jäljetult piirita ajamerde
tetult.

Ja Mina, keda kõik nimetavad *Saatu-
seks*, jään inimesele õiglaseks teejuhiks
kogu tema elupäevade kestvusel, kogu te-
ma eluteel!

Inimesele nägematu, seisan alati truu-
ilt tema juures, kui ta ärkvel või magab;
palvetab või vannub; õnnelikked silmapil-
kel, kui kõrgele tõuseb ta vaba julge
vaim; meeleheite ja kurbuse hetkel, kui
surma väsimus pimestab hinge ja veri
tarretub südames; võitluse ja kaotuste pu-
hul suuruses võitluses olemasolu pärast.

Ikka olen Mina temaga! Mina!
S a a t u s ! E. P.

* *

OMETI! . .

Mind ei ole kellegile vaja.

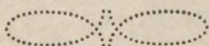
Ma saan seda ise aru, seda annavad mulle teised mõista.

Kuid ma ei ole loll. Ma mõistan, mis ma tegema pean.

Ma olen ülearune, mind ei ole vaja . . . Hea küll, ma kaon ära.

*Kui sel hetkel, kui ma tahan rüübata kihvti, iookseb minu juure kordnik
ja keelab!*

Siis ometi keegi leiab mind vaja olevat! . .

Teatan kõigile austatud daamidele,
et olen oma **MOEÄRI** Kuninga tän. nr. 4
uutesse suurematesse ruumidesse

Suur Karja tän. 19,

kõnetr. 24-15 (Eesti Rahvapanga majas)

üle viinud.

Moodne tagavara, suur valik. Palun lahkesti vaatama tulla!

Kõige austusega **R. Wiidermann**

Mark Twain ei tea, et ta olemas on.

Kuulus Ameerika naljakirjanik Mark Twain oli, nagu alati kuulsad mehed sageli hädas, ajalehe reportritega, kes suurt humoristi igal võimalikul juhusel küsitlema kippusid. Kord istus üks niisugune jälle Mark Twaini töötoas ja päris, pliats ühes, taskuraamat teises käes, kirjaniku perekonna elu üksikasju.

„Olete teie oma vanemate ainus laps, või on teil veel õdesid ja vendi?“ algas leheneeger.

„Kahjuks seda ma ei mäleta enam“.

„Kuidas? Kas see noormees seal pildil ei olegi teie vend? Ta on teiega väga sarnane.“

„Ah, jaa“, kostis Twain, nüüd torkas

mulle meele. See on William, vaene Bill, nagu teda kutsuti.“

„On ta siis surnud?“

„Muidugi, vähemasti arvan mina seda. Asjal on oma väike saladus. Me olime nimelt kaksikud, surnud Bill ja mina. Kord — meie olime siis vaevalt kahe nädala vanused — laskis teenija meid vannitades vee alla vajuda. Üks meist uppus siis ära, aga meie ei tea kes. Ühed arvavad, et see oli Bill, teised jälle — et mina. Kuid praegu avaldan teile teise saladuse, mis tänapäevani on jäänud selgitamata. Ühel meist oli pahemal kael sündimismärk. See olin mina, ja see laps on surnud. Mina ei olegi järjekult mitte mina, vähemasti ei tea ma seda ise...“

Kodumaa maastiku ilu.

Aug. Kristal'i

kunstkeelpillide tööstus, Tallinn, Väike Pärnu mnt. nr. 12. Kõnetraat nr. 32-21. Valmistatakse omas tööstuses kõiksugu keelpille tuntud headuses. Parandused kiirelt ja asjatundlikult. Nõudke hinnakirju.

Tulevad pühad. tuleb ka mure:
mida peaks kinkima naisele?

Kõik on nii kallis, et nuta või sure, —
ränk on see elu küll vaesele!

Vaja on naisele kleiti ja jakki, —
see läheb maksma et pööritab pää.

Kuid „STAR’i“ värve kolm-neli pakki, —
siis saab ka vanast uue ja hää.

Naljad.

Täiesti võimata.

Inetu maadam Tapulato kohtab kunstnik Pinsolini. „Minu armas sõber“, ütleb ta, „kas teie ei võiks minust iisat pilti maalida?“ — „Väga kahju, maadam, aga teie soovi täita on täiesti võimata.“

—o—
Eksitus.

Kerjus: „Kulla härra, see 10-margaline on ju vale!“

„Kuidas, teil seisab ju sedelikesel, et olete pime?“

„Sa taevane jumal, siis olen ma sedelid vennaga ära vahetanud, ma olen ju kurtumm“.

—o—
Kriitika.

„Öelge mulle“, ütles kunstnik arvustajale, „öelge mulle ükskord juba avalikult, kuidas teile meeldib mu töö?“

„Seda ma ei või öelda — teie olete minust palju suurem ja tugevam.“

Saapaostjad!

*Ostke, tellige ja laske parandada ainult
Rataskaevu t. 9, M. Sikka äris.*

Töö eest kindel vastutus, hinnad odavad.

Hääd sõbrad.

Aa, tere, noh kuidas läheb? Juba amugi pole näinud?“

„Kas sa pole kuulnud, ma olen kihlatud, siin on mu mõrsja pilt, kas pole meeldiv?“

„Jah, pole midagi öelda — on inetu-
maidki.“

„Mis sa, inimeseloom, ütled?“

„Ma — ma, tahtsin ütelda ikka, et inetumaid enam ei olegi.“

Targad koerad.

Isand I jutustab, et tal nii tark koer on, et kui talle raha ette visatakse, siis võtab ta selle oma suhu ja jookseb pagari juure, et omale saia osta.

Isand II. „See pole veel midagi. Mul on veel targem koer. Kui talle raha antakse, paneb ta selle kõrvale, kuni ta summa saab, et vorsti osta.“

Lase hõõveldada!

Elurõõmus noormees, kes sõjateenistuses olles, juba mitu korda asjata kodunt raha lootnud, saatis isale järgmise sõnumi:

„Manöövril jalg alt ära lastud — saada kohe raha!“

Isa vastas: „Saadan sulle puujala, kui ei ole paras, lase hõõveldada. Kodus on kõik vanaviisi.“

Lahkeks tähelepanemiseks!

Valmistan päevapilte moodsa ja soliid tehnika järele. Portree-, grupi- ja laste- ning ka kodused ülesvõtted. Osakond kinoülesvõtete jaoks. Fotoemaile. Võtan oma peale ka igasugu amatöörtöid ning suurendusi filmi ja platete järele. Väiksed teenistuste pildid kiires korras.

Kõetud ruumid.

Fotoateljee KARL OSOL,

Mundi tän. 2, raekoja vastus.

Avatud kella 9—5, pühapäeval 12—3.

Sadulsepa tööde kauplus J. TALLIKAS.

Vana Viru 5.

Suures valikus naisterahva käekotte, portfelle, sumadane ja kirjataskuid.

Inglis- ja vene-hobuseriistu, sadulaid ja mitmesuguseid nahast töid.

Üksikostjad ja edasimüüjad, kõige odavamalt ja parema kauba saate valmistajalt ostes.

Tööde eest näitustel I-sed auhinnad.

Kui Teie vajate

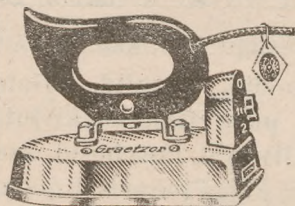
Raadio aparate, nende üksikuid osasid, **valjult hääldajaid**, **akkumolaatoreid**, **anoodpa-tareisid**, siis ostke neid

MERCADO'st

MÜÜRIVAHE TÄNAV Nr. 16

Kõnetraat 31-06.

Niisamuti ostate sealt kõige soodsamatel tingimustel **elektri jõu** ja **valgus-**

tuse sisseseadeid ja selleks tarvisminevaid materjale.
Armatuurid, trükkraud jne,

Austusega

omanik **RUDOLF KRIK**

Pidage meeles,

et kõige odavamini ostate ja tellite igasugu

üliriideid

valmisriiete kauplusest

Uus Kalamaja tänav nr. 9-b.

▽▽▽

Oma töökojas valmistatud, talve hooajaks suur valik palituid ja ülikondi. Tellimiste vastuvõtmine naiste- ja meesterahva tööde peale.

Austusega rätsep

J. Loormann

Uus Kalamaja tänav nr. 9-b.

Kolm asjaolu:

hea kaup, moodsad fassongid ja odavad hinnad

on omadused, mis võimaldavad kõigile leida meie valikurikkast lagavarast passilikke jalanõusid.

K. Köösel, Müürivahe t. 9.

Suurem, täielikum ja odavam

Riidekauba ladu

Soovitame odavate hindadega kõiksugu riidekaupa:

Naisterahva palitu-, kostüümi- ja kleidiriided igas headuses ja värvis. Meester. ülikonnariided mitm. headuses, kodu- ja väljamaa vabrikutest. Karakul ja plüüsh kõigis värvides. Alati suur väljavalik igat sorti riidest, nagu siidi, villast, poolvillast, musliin de laine, crepe-maracaine, sametid mustriga ja ilma, markiset, batist, voile, matratsi- ja padjakotiriie jne. Vateeritud, villased, ja flanell voodivaibad. Pleegitud ja pleekimata pesuriie igat seltsi. Kanga lõimed ja pleekimata pesuriie vabriku hindadega. Oma kangakudumise, ketramise, villakraasimise ja vatti tegemise vabrik. Villu võetakse vastu: vabriku pealadus

Estoonia all 10 ja vabriku kontoris Õllepruuli tän. nr. 2 (Tõnismäel)

Kaupmeestele kasulik ostukoht. Estonia all 10. Kõnetr. 927

Üks minut täbelepanu, see tasub enda!

Teie ei tea, et

Meesterahva riide tööstus
G. Tennossaar

Vene tän. 16, krt. 8

Valmistab esimese klassi headuses, viimase moega sammu pidades, shakett-, smoking-, frakk-, sport- ja pinsakülikondi, palituid, mandleid ja kasukaid. Töö äärmiselt täpne.

Hinnad: Ülikonnad 1800—3500 mrk.
Palitud 1500—3000 "
Kasukad 2000—6000 "

Võtan vastu kantud riideid ümber pöramiseks. Hinnad võrreldes uute töödega, palju odavamad. Parandan rebenenud jne. riideid.

Pidage aadressi meeles ja kui vajate, astuge sisse

Tallinn, Vene tänav 16, krt. 8.

G. Tennossaar

Väljaandja E. Roos.

Igasugused nikkelilustsetega

raudvoodid, peeglid, riide-, raamatu-, puhvetikapid, kirjutuslauad. Türgitiivanid, kuschetid, saalimööblid jne. kõige paremast materjalist ja puhtalt valmistatud müüakse odavasti

J. Kallio

MÖÖBLIKAUPLUSES, Jaani t. 9

Kõnetraat 25-07.

Jalanõude kauplus Vene tän. 7.

Soovitab kõrgeväärtuslisi mootsaid ja maitserikalt valmistatud jalanõusid.

Austusega **Vold. Kötsi**

J. Zimmermann'i trüükoda Tallinnas, Lühike jalg 4. 1927. a.

**Kaupmehed, pidage meeles et väljaminekud
reklaami eest tasuvad end alati**

**Reklaam on kaubanduse
etendaja**

Reklaam-büroo „ASTRA“

Tallinn, Harju tän. 48

Võtab oma peale soodsate tingimustega reklaamide paigutamise kõigisse kohalistesse ja teistesse kodumaa ajalehtedesse.

Valgusreklaam. Kunstreklaam. Klisheed. Igasugused trükitööd. Teil tarvitseb ainult helistada tel. 2-81 ja meie esitaja on varsti kohal, et Teile nõu anda igal reklaami alal.

**Reklaam aitab kõigile, kust
kõige kasulikumalt osta saab**

Reklaam on tulitorn ostjale

„Kodu“ 1928. a. tellimiste vastuvõtmine on alganud.

Tellimiste ülesandmisega palutakse rutata, sest iga aasta alul tuleb niipalju tellijaid juure, et kõigile enam esimesi nr-eid ei jätku järele saata, kuigi neid harilikult suuremal arvul oli trükitud. Selle tõttu on paljud hilisematest tellijatest seni veel nii mitmeski varemalt ilmunud nr-ist ilma.

1927 aasta komplekte (kõidetud „Kodu“) müügile ei ilmu, sest puuduvad üksikud nr-id, mis läbi müüdnud.

„Kodu“ tellimishind jääb endiseks:

Kodumaal:

Aastas	Mk. 600.—
Poolaastas	„ 300.—
Veerandaastas	„ 150.—

Väljamaale:

Poolaastas	Mk. 420.—
Veerandaastas	„ 210.—

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised.

„Kodu“ on kõige odavam ja loetavam ajakiri Eestis.

Kõik ostavad omad jõulu-kaubad
„Estonia“ teatrimaja järgmistest kauplustest:

1 K. ALTOSAAR Manufaktuur- ja pudukauplus Kõnetraat 6-97	8 J. SOONSEIN Kivinõud Kõnetraat 24-39
2 E. PACHELMANN Suurim valik VALMISKLEITE „Estonia“ all	10 Kõige täielikum RIIDEKAUBALADU Kõnetraat 9-27
3 J. Horn & A. Naap Suures väljavalikus daamide ja laste valmisriideid. Kõnetr. 11-54	11 AKTSIASELTS „OSA“ Kõige odavam riidekaubaladu Kõnetraat 3-30
4 J. MESPAK RIIDEKAUPLUS	13 G. PISAREV Soome riidekauplus Kõnetraat 9-87
5 „ PESURIIE “ Odavam ja parem ostukoht kõigile	14 J. EVART Kivi- ja klaasnõude kaupl.
6 RIIDEKAUPLUS Pühadeks kõige soodsam ostukoht En gros ja en detail	15 A. KIISA Suures valikus kindaid, sukke, sokke, käekotte j. m. pudukaup Kõnetraat 26-91
7 Eesti-Inglis riidekauplus Suur riidekaubaladu Kodu- ja väljamaa vabr. Kõnetr. 3-30	16 A. LOORITS JALANÕUDEKAUPLUS.

Köddet 14. mail 1928.

